

**SCHÖENEN
DOOSACTIE**

**DRAAI-
BOEK**

THEMA-/ LESPAKKET

Maak kennis met de Schoenendoosactie
aan de hand van een interactieve film voor kerk, school,
vereniging of gezin.

schoenendoosactie.nl

Beste leerkracht, kerkelijk werker, clubleider, ouder/verzorger of coördinator,

We hebben een inspirerend thema-/lespakket ontwikkeld waarmee je de Schoenendoosactie een mooie *kick start* kunt geven zonder dat je veel hoeft voor te bereiden. Dit pakket kun je zowel in de klas als in de kerk (club/kindernevendienst) of in je gezin gebruiken. In dit draaiboek vertellen we stap voor stap hoe je de les vormgeeft. Alle benodigde materialen zijn te downloaden of te bekijken op het inspiratieplein: schoenendoosactie.nl/inspiratieplein.

MATERIALEN

Het digitale lespakket bestaat uit een interactieve film die je afspeelt vanaf het inspiratieplein:

- In 6 modules/video's maak je kennis met de Schoenendoosactie.
- Tussen die 6 modules door heb je korte interacties met de kinderen (gesprekje, quiz, etc.).
- De film en interacties duren samen ongeveer 60 minuten. Je kunt de les eventueel in twee keer geven: dat kan handig zijn als je kinderdienst/club/bijeenkomst maar een half uur duurt.
- De film is geschikt voor onderbouw en bovenbouw.

Tijdens de les gebruik je de volgende materialen, die je kunt downloaden op het inspiratieplein:

- Het invulvel 'Wie ben ik?'.
- De powerpoint 'De schoenendoos van Massun'.

TIP: op het inspiratieplein staan ook kleurplaten die je met de klas kunt inkleuren, en liedjes die je samen kunt zingen.

VOORAF DOEN

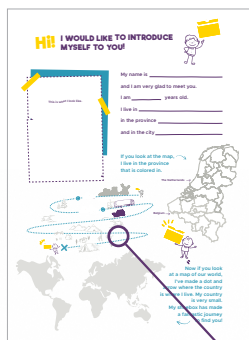
1. Uitprinten en doorlezen van dit draaiboek, zodat je weet hoe de les gegeven kan worden.
2. Klaarzetten van een digibord/beamer/pc met wifi om de film af te spelen.
3. Dubbelzijdig uitprinten van het A4-invulvel 'Wie ben ik?', voor elk kind 1 exemplaar.
4. Klaarleggen (alleen middenbouw/bovenbouw): pen en papier voor alle kinderen, voor de quiz.
5. Uitprinten (alleen onderbouw): powerpoint 'De schoenendoos van Massun' voor de begeleider. Print de powerpoint mét de notitiepagina's. Dit doe je door onder 'dia's' te klikken op 'notitiepagina's'.

TIP: Het werkt erg goed om een gevulde voorbeeldschoenendoos te maken die je in de klas/kerk

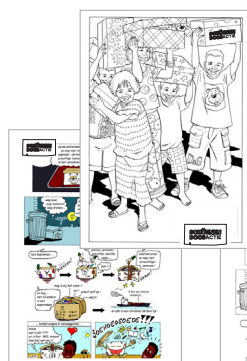
DEZE MATERIALEN VIND JE OP HET INSPIRATIEPLEIN

Powerpoint 'De schoenendoos van Massun'

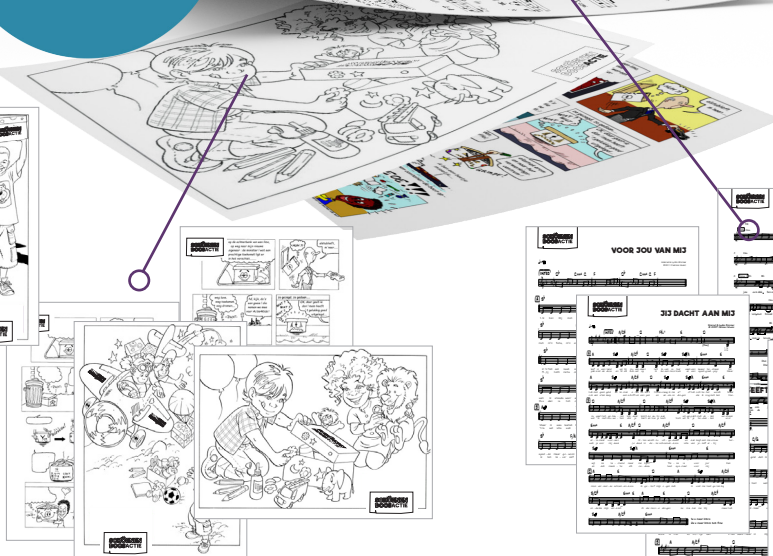
Invulvel 'Wie
ben ik?'

Thema-/lespakket
met interactieve film
in 6 korte modules.

Kleurplaten
en strip

Bladmuziek

schoenendoosactie.nl/inspiratieplein

STAP 1

- **Surf naar schoenendoosactie.nl/inspiratieplein.** Daar staan de 6 modules klaar. Ze zijn afzonderlijk aan te klikken en spelen dan meteen af.
- **Vertel de kinderen/aanwezigen kort waarom jullie bij elkaar zijn.** Bijvoorbeeld: *We gaan meedoen aan de Schoenendoosactie. Misschien weet je al wat het is, misschien ook niet. Vandaag ga je er meer over ontdekken. We kijken samen naar een film over de actie, met leuke dingen zoals een quiz. Zodat iedereen straks weet wat de Schoenendoosactie is.*
- **Optioneel: vraag de kinderen of ze weten wat de actie inhoudt.** Je kunt verschillende kinderen aan het woord laten, zodat je een leuk palet aan antwoorden krijgt.
- **Start videomodule 1.** Na de video ga je door naar stap 2.

Inhoud videomodule 1 – korte starter als introductie van de les/bijeenkomst

In module 1 doet presentator Elmar een trucje met een munt. De munt ligt in zijn ene hand, die staat voor Nederland. Zijn andere hand is (bijvoorbeeld) Malawi. Hij tovert de munt weg en de kinderen moeten raden in welke hand de munt ligt. De clou is dat de munt steeds in de hand van Nederland blijft. Niet helemaal eerlijk: wij hebben veel en de kinderen in een land zoals Malawi weinig. Daar willen we met de Schoenendoosactie verandering in brengen. Zodat kinderen in nood of armoede een cadeau krijgen waar ze écht iets aan hebben.

STAP 2

Deze stap is verschillend voor de onderbouw (groep 1-4, leeftijd 4-8 jaar) en de bovenbouw (groep 5-8, leeftijd 8-12). De onderbouw kijkt niet naar module 2, de bovenbouw wel.

Onderbouw

- **Sluit met een korte overgang aan op de vorige stap.** Bijvoorbeeld: *Spullen zijn lang niet altijd eerlijk verdeeld in onze wereld. Kun je daar eigenlijk iets aan doen? Best wel! We gaan nu luisteren naar het verhaal van Massun.*
- **Open de powerpoint ‘De schoenendoos van Massun’ op schoenendoosactie.nl/inspiratieplein.**
- **Pak je print met de powerpoint plus notities.**
- **Lees/vertel het verhaal van Massun, begeleid door de powerpoint.**
- **Je kunt het verhaal kort nabespreken met vragen zoals:**
 - Zie jij weleens dat dingen niet eerlijk verdeeld zijn?
 - Welke spulletjes zou jij eerlijker willen verdelen?
 - Kun je eigenlijk dingen delen met kinderen die in andere landen wonen?

Bovenbouw

- **Sluit met een korte overgang aan op de vorige stap.** Bijvoorbeeld: *Lang niet iedereen op onze aarde heeft hetzelfde. Maar vaak besef je dat helemaal niet, omdat we het hier best goed hebben. Kijk maar eens mee wat Elmar ontdekte.*
- **Start module 2.** Zet de film stil als alle vragen in beeld zijn, sluit de module af als je ze besproken hebt.

Inhoud videomodule 2 – bewustwording rond het thema eerlijk delen

Module 2 gaat over bewustwording: realiseren we ons eigenlijk dat zaken als geld, grond en bezit heel ongelijk verdeeld zijn? Presentator Elmar gaat op straat met verschillende mensen in gesprek over het feit dat we het hier goed hebben en dat dit op andere plekken in de wereld heel anders is. Hij doet dat aan de hand van een trucje waardoor mensen ervaren dat niet iedereen het even goed heeft. Aan het eind richt hij zich tot de kijkers: ga nu eens met elkaar in gesprek over dit thema, aan de hand van de volgende vragen. Die vragen worden ook op het scherm getoond.

- **Bespreek met elkaar de vragen die in beeld komen:**
 - Wat vond je van de reacties in het filmpje?
 - Wanneer sta jij erbij stil dat niet alles eerlijk verdeeld is in de wereld? Sta je daar eigenlijk weleens bij stil?
 - Kun je eigenlijk dingen delen met kinderen die in een heel ander land wonen? Wat dan?
 - Hoe komt het dat die verschillen tussen arm en rijk er zijn?
 - Zou jij je misschien ongemakkelijk kunnen voelen met zoveel geld en spullen?

STAP 3

- **Sluit met een korte overgang aan op de vorige stap.** Bijvoorbeeld: *Gelukkig kunnen we iets doen om kinderen in nood en armoede een stapje verder te helpen. Dat is precies waarom we meedoen aan de Schoenendoosactie. We delen spulletjes met kinderen ver weg, in een prachtig versierde schoenendoos. Elmar legt uit hoe het werkt.*
- **Start module 3.**

Inhoud videomodule 3 – de reis van de schoenendoos

In module 3 neemt Elmar de kinderen stap voor stap mee op de reis van de schoenendoos. Eerst legt hij uit wat voor doos je nodig hebt. Dan vertelt hij wat erin gaat: schoolspullen, verzorgingsartikelen, speelgoed, praktische spulletjes en een knuffel. Op de actiefolder – die je voor alle deelnemers hebt ontvangen bij je aanmelding – staat deze lijst ook. Je kunt de spulletjes kopen, maar ook dingen van jezelf weggeven of goede tweedehands spullen kopen. Na het inleveren gaan alle dozen naar een verwerkingscentrum. Elmar gaat in gesprek met vrijwilligster Adry Gerla, die in het verwerkingscentrum in Woerden werkt. Zij vertelt wat er met de dozen gebeurt. De vrijwilligers checken de dozen op inhoud (volgens de lijst in de actiefolder). Er mag bijv. geen snoep in, geen vloeibare spullen, geen spulletjes met batterijen of spullen die agressie/angst oproepen. Als er iets ontbreekt, vullen ze dit aan. Na dit gesprek vertelt Elmar hoe de dozen getransporteerd worden: per vrachtwagen en ook per boot. In het bestemmingsland worden ze uitgedeeld door kerken en organisaties.

- **Als afsluiter van deze stap kun je met kinderen bespreken of ze nog vragen hebben.** Je kunt ook zelf vragen bespreken zoals:
 - Hoe vind je het om iets moois van jezelf weg te geven?
 - Wat voor tweedehands spullen zijn geschikt om weg te geven?
 - Wat zouden deze kinderen het liefste ontvangen?

STAP 4

Module 4 is vooral geschikt voor midden- en bovenbouwkinderen (6-12 jaar). Daarom is de aanpak voor onderbouw en middenbouw/bovenbouw net iets anders.

Onderbouw

- **Sluit met een korte overgang aan op de vorige stap.** Bijvoorbeeld: *Ik hoop dat je goed hebt opgelet, want nu gaan we kijken wie alles nog weet.*
- **Start module 4.**
- **Zet de video direct (!) na elke vraag stil en vraag de kinderen of ze het antwoord weten.** Help ze eventueel een handje mee (zie de lijst met vragen & antwoorden op de volgende pagina).
- **Zodra je een antwoord van de kinderen hebt – of als ze geen antwoord weten – start je de video weer.** Dan telt de video af naar het goede antwoord – laat de kinderen lekker meetellen van 10 tot 0. Doe dit bij elke vraag.

Middenbouw/bovenbouw

- **Sluit met een korte overgang aan op de vorige stap.** Bijvoorbeeld: *Ik hoop dat je goed hebt opgelet, want nu gaan we je kennis testen. Pak je pen en papier er maar bij, dan gaan we beginnen.*
- **Start module 4.** Je hoeft de video niet stil te zetten na de vragen, want Elmar houdt 10 seconden stilte per vraag. Daarna geeft hij het goede antwoord. De correcte antwoorden zijn hieronder vet aangegeven, zodat je de uitslag bij de hand hebt.

Inhoud videomodule 4 – quiz

In module 4 stelt Elmar 9 vragen om de kennis van de kinderen over de Schoenendoosactie te testen. Na elke vraag volgt een denkpauze, aan het eind volgen de antwoorden.

1. Hoeveel dozen gingen er vorig jaar vanuit Nederland en België naar andere landen?

- a. ca. 4.500.
- b. ca. 45.000.**
- c. ca. 450.000.

2. Wat moet er in ieder geval in de schoenendoos?

- a. Potloden en schriften.**
- b. Een bellenblaas.
- c. Sokken.

3. Wat mag er niet in de schoenendoos?

- a. Een stuk zeep.
- b. Een speelgoedpistool.**
- c. Een gum.

4. Waarom zijn schoolspulletjes zo belangrijk?

- a. Daarmee kunnen kinderen thuis oefenen.
- b. Kinderen en scholen in andere landen hebben vaak geen schoolspullen. Hiermee kunnen ze naar school.**
- c. Dan hebben ze een voorraadje voor als het op is.

5. Hoeveel verwerkingscentra (waar de dozen gecheckt en ingepakt worden) zijn er?

- a. 2.
- b. 4.**
- c. 8.

6. Naar welk land gaan de schoenendozen NIET?

- a. Roemenië.
- b. Zweden.**
- c. Sierra Leone.

7. Op welk continent liggen de landen Togo, Sierra Leone en Malawi, waar we dozen naartoe brengen?

- a. Azië.
- b. Europa.
- c. Afrika.**

8. Hoe heet het Griekse vluchtelingenkamp waar we ook dozen uitdelen?

- a. Moria.**
- b. Ramona.
- c. Milano.

9. Wat kun je van jezelf in de schoenendoos stoppen?

- a. Een foto of verhaaltje van jezelf.
- b. Speelgoed.
- c. Knikkers.
- d. Alle drie.**

STAP 5

- **Sluit met een korte overgang aan op de vorige stap.** Bijvoorbeeld: *Ja, zoals Elmar al zegt, we gaan het nu hebben over jou! Tijd om zelf aan de slag te gaan. Als de kinderen straks de doos krijgen, is het leuk als ze ook iets over jullie weten. Daar heeft Elmar een goeie tip voor.*
- **Start module 5.**

Inhoud module 5 – wie ben ik?

Module 5 draait om het formulier ‘Wie ben ik?’, dat je voor de les/bijeenkomst hebt uitgeprint. Elmar legt uit wat we daarmee gaan doen. Het is superleuk als kinderen aan de andere kant van de wereld weten van wie ze hun doos hebben ontvangen. Daarom gaan we dit formulier invullen, met onder meer je leeftijd, hoe je eruitziet, iets over je huis en waarom je meedoet. Elmar geeft hiervoor tips & trucs.

- **Deel na het bekijken de invulvellen ‘Wie ben ik?’ uit.** Deze vellen zijn in het Engels. Daardoor zijn ze voor de kinderen in de bestemmingslanden makkelijker leesbaar. Niet alle kinderen zullen dit vel (zelfstandig) in kunnen vullen. Daarom deze tips:
 - Kinderen in de onderbouw kunnen de plaatjes inkleuren, een tekening op het vel maken en hun naam erop zetten als ze die zelf kunnen schrijven. Thuis kunnen ze het formulier met hulp van hun ouders/verzorgers afmaken.
 - Kinderen in de bovenbouw kunnen het formulier met hulp van hun begeleider(s) (deels) invullen en thuis verder afmaken.

STAP 6

- **Sluit met een korte overgang aan op de vorige stap.** Je kunt bijvoorbeeld een paar kinderen vragen om te laten zien/om te vertellen wat ze ingevuld/gemaakt hebben. Daarna maak je een bruggetje naar de laatste module. Bijvoorbeeld: *We gaan nog even terug naar Elmar, voordat we écht aan de slag kunnen met de schoenendozen.*
- **Start module 6.**

Inhoud module 6 – schoenendoos vullen

Module 6 is de aftrap voor het echte werk: Elmar zet nog even op een rijtje wat er langs is gekomen en wat kinderen nu te doen staat. Hij wijst op de actiefolder die je voor elke deelnemer hebt ontvangen: daarin staat alles ook netjes vermeld. En hij wenst de kinderen succes.

- **Hiermee is een eind gekomen aan de videoles.** Je kunt nu met de kinderen aan de slag met het versieren en inpakken van de dozen. Dat kan op allerlei manieren: je kunt de dozen bijvoorbeeld op school of in de kerk versieren en dan thuis inpakken. Kies wat het beste past. Denk eraan dat kinderen een doos van het juiste formaat gebruiken.

NB: Wil je er bij het inpakken extra op letten dat er geen vloeibare spullen en (spullen met) batterijen in de dozen terechtkomen en dat het verpakkingsmateriaal van alle spulletjes af is? Dat scheelt in de verwerkingscentra heel veel werk.

Dank voor je inzet! Leuk dat je deze les/bijeenkomst hebt gegeven.